

Hoe het GSSB (het latere Dorpsvisie) ontstond: wanneer en hoe oud en nieuw elkaar vonden in de lokale politiek

In de jaren zeventig en tachtig veranderde Son en Breugel in hoog tempo. Nieuwe inwoners uit de regio én van verder weg vestigden zich in het dorp, vonden elkaar via verenigingen en scholen, en raakten steeds meer betrokken bij wat er lokaal speelde. In die dynamiek groeide ook de lokale politiek: partijen die zich volledig richtten op de belangen van het dorp zelf.

Lijst Ruis, later de Vrije Democratische Partij (VDP), vervolgens Lijst Van de Ven en daarna de Politieke Combinatie — het waren de voorlopers van wat begin jaren tachtig zou uitgroeien tot het GSSB.

Een dorp dat volop in beweging was

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 1974 ontwikkelde Lijst Van de Ven zich gestaag. De groei van het dorp bracht nieuwe vraagstukken met zich mee.

Veelbesproken onderwerpen waren:

- het toenemende doorgaande verkeer door het centrum
- de lange wachttijden voor de brug tijdens de spits
- de bouw van dure woningen voor mensen van buiten
- de sterk oplopende jeugdwerkloosheid

Het verkiezingsprogramma van 1982 vatte de uitdagingen kernachtig samen in drie woorden: **WONEN – WERKEN – LEVEN**.

Ook de uitbreiding van het dorp speelde een grote rol. Aan de randen van Son en Breugel werd volop gebouwd. Bos- en landbouwgebied maakte plaats voor nieuwe wijken zoals 't Harde Ven, 't Eigen, de Hoogstraat en de Gentiaan.

Daarnaast kwamen er sportvelden voor voetbal, hockey en tennis, een cricketveld en — al in 1972 — het zwembad.

De vraag: hoe blijft Son en Breugel zelfstandig?

Tegelijkertijd speelde een bredere discussie: hoe kon het dorp bestuurlijk zelfstandig blijven in een tijd waarin regionale samenwerking binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven steeds belangrijker werd? En hoe zorgde men ervoor dat lokale belangen niet ondersneeuwd werden in een periode van schaalvergroting? Veel politiek betrokken inwoners kozen daarom bewust voor een lokale partij, de Politieke Combinatie. Zij wilden dat de stem van Son en Breugel zélf werd gehoord.

Dat enthousiasme was zichtbaar: voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1982 stonden meer dan twintig kandidaten op de lijst. Onder hen bekende namen als Martien van de Ven (toen ook wethouder), Hans Mohr, Cynthia Feekes, Wil Doreleyers, Bill Huddleston Slater, Nell van Doleweerd, Bert van Wijnen en vertrouwde gezichten als Jan Broks, Albert Merks en Ben Hoonhout.

Van Politieke Combinatie naar GSSB

In deze periode veranderde de naam van de lokale partij. De Politieke Combinatie werd **GSSB**: *Gemeentelijke Samenwerking Son en Breugel*.

De nieuwe naam moest het lokale karakter sterker benadrukken.

Opvallend genoeg bleek later dat veel inwoners de afkorting wel kenden, maar niet precies wisten waar die voor stond. Toch werd "GSSB" al snel hét begrip voor de lokale partij, zeker binnen de verenigingen.

Wat leefde er in 1982?

Het verkiezingsprogramma van dat jaar liet duidelijk zien wat er speelde in het dorp. Enkele speerpunten:

- De woningbouw stagneerde: koopwoningen waren onbetaalbaar, betaalbare huurwoningen schaars.
- Ouderen wilden in hun eigen wijk blijven wonen, niet verhuizen naar een bejaardenhuis.
- De vraag naar één- en tweepersoonswoningen nam sterk toe.
- Op bedrijventerrein Ekkersrijt gebeurde weinig: "alleen maar maïs", terwijl de werkloosheid opliep.
- Verkeer bleef een hoofdpijndossier: "geen woorden maar daden".

Een nieuw geluid in de jaren tachtig

Halverwege de jaren tachtig wilde de partij opnieuw een frisse koers inzetten. In 1986 werd Nell van Doleweerd lijsttrekker, waarmee het GSSB een nieuwe fase inging.

In de verkeersdiscussies koos de partij voor een westelijke omleiding.

Ook regionaal werd hierover stevig gedebatteerd: er moest een oplossing komen voor de route Eindhoven–Veghel–Nijmegen.

Tijdens het Open Podium in de Bonkelaar, voorafgaand aan de verkiezingen van 1986, liepen de discussies hoog op. En ook ná de verkiezingen bleef het onderwerp het dorp bezighouden. De felle debatten leidden zelfs tot de oprichting van een nieuwe lokale partij: Dorpsbelang.

Theo Groenemans
secretaris Dorpsvisie